

RYNEK DOTACJI DLA FIRM

Fundusze europejskie w nowej rzeczywistości

Rok 2023 przyniósł wiele wydarzeń gospodarczych i politycznych, które miały wpływ na dostępność środków z pomocy publicznej. Tymczasem głód dotacji wśród polskich przedsiębiorców jest coraz większy, o czym świadczy choćby liczba wniosków złożonych w konkursach Ścieżka SMART, kredyt technologiczny czy kredyt ekologiczny.

Laura Kloch

ekspertka w Centrum Kompetencji Funduszy Unijnych, Bank Millennium

Czas powybiorczy i końcówka roku kalendarzowego są dla gospodarki momentem ustalania nowych reguł funkcjonowania rynku, planów budżetowych, a dla instytucji zarządzających środkami z pomocy publicznej – kontraktowaniem środków na sfinansowanie konkursów, zaplanowanych na 2024 r.

Sprostac szeregowi wyzwań

Instytucje państwowe muszą w najbliższych miesiącach sprostać szeregowi wyzwań w zakresie wdrażania nowych polityk unijnych.

Spełnienie kamieni milowych dla KPO to dziś istny wyścig z czasem, biorąc pod uwagę termin kwalifikowalności wydatków z Krajowego Planu Odbudowy, tj. do 30 czerwca 2026 r. Dotyczy to również stale rosnącej liczby nowych regulacji prawnych, które powinny dawać impuls do rozwoju gospodarki, choć niekiedy spowalniają procesy dostosowawcze nowych przepisów. Jedną z odpowiedzi na te wyzwania są m.in. zmiany do obowiązującego od 2014 roku rozporządzenia UE nr 651/2014 (GBER), określającego ramy udzielania pomocy publicznej przedsiębiorcom, które przedłużyły okres obowiązywania rozporządzenia do końca 2026 r. W konsekwencji ma to zapewnić stabilność przepisów prawa i sposobów przyznawania wsparcia finansowego na projekty realizowane ze wsparciem podmiotów publicznych, m.in. Banku Gospodarstwa Krajowego, Narodowego Centrum Badan i Rozwoju czy

Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

Uprościć i przyspieszyć

Zakres nowego rozporządzenia pozwala na uproszczenie formalności i przyspieszenie przekazania środków na projekty z zakresu transformacji energetycznej, ekologicznej czy cyfrowej. Dzięki obowiązującym tymczasowym ramom kryzysowym i przejściowym, możliwe jest szybsze udzielanie wsparcia kluczowym sektorom, wspierającym unijną politykę klimatyczną, energetyczną, transportową i podatkową. Wszystko to na potrzeby realizacji celu, jakim jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych netto do 2030 r. o co najmniej 55 proc., co zostało zapisane w Europejskim Zielonym Ładzie. Nowe rozporządzenie dostosowuje przepisy do najnowszych regulacji w zakresie udzielania pomocy regionalnej, ochrony klimatu, celów związanych z energią, finansowaniem ryzyka, w zakresie badań i rozwoju oraz wytycznych dla sieci szerokopasmowych.

Dla inwestycji w obszarze ochrony środowiska uwzględniono i zwiększono progi finansowe udzielania pomocy publicznej, m.in. na cele związane z wdrażaniem rozwiązań z wykorzystaniem energii odnawialnej, dekarbonizacji, ekologicznej mobilności, bioróżnorodności,

inwestycji w wodór odnawialny czy zwiększenia efektywności energetycznej, przejścia na modele gospodarki obiegu zamkniętego i ograniczenia zużycia surowców pierwotnych.

Nowa definicja

W obszarze związanym z innowacjami zdefiniowano na nowo i doprecyzowano pojęcia „badania przemysłowe” i „eksperymentalne prace rozwojowe” w ramach projektów badawczo – rozwojowych. Mogą one teraz obejmować takie technologie cyfrowe jak blockchain, sztuczna inteligencja, cyberbezpieczeństwo, technologie kwantowe, analizę dużych zbiorów danych czy technologii chmurowych.

Zakres zmian wprowadzonych w nowym rozporządzeniu pozwala przypuszczać, że oferta konkursów finansowanych z pomocy publicznej w 2024 roku będzie obejmować rozwiązania nastawione w większym stopniu na zieloną transformację. Z kolei struktura środków w polityce spójności wskazuje, że być może uwzględnienie „zielonych” rozwiązań będzie elementem obowiązkowym projektu. Transformacja energetyczna przemysłu jest nieunikniona, firmy powinny to uwzględnić przy planowaniu inwestycji.

Rozdanie nowych środków w przyszłym roku powinno pomóc speł-

nić część wymogów regulacyjnych. Wsparcie dla przedsiębiorców na transformację energetyczną będzie dostępne w ramach konkursów finansowanych z programów ogólnokrajowych jak Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) i dedykowane działania jak na przykład kredyt ekologiczny, którego nabór planowany jest już w drugim kwartale 2024 r. Ponadto ciekawa oferta finansowania znajduje się w programie Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko, gdzie oferowane są działania na efektywność energetyczną czy inwestycje w gospodarkę obiegu zamkniętego. Podobnej oferty mogą poszukiwać przedsiębiorcy w regionalnych programach każdego z 16 województw, które powinny rozpocząć swoje nabory w przyszłym roku.

Z punktu widzenia przyszłych inwestycji kluczowy jest wybór partnera finansowego i dobór optymalnego finansowania. Planowanie projektów inwestycyjnych każdorazowo powinno odbywać się od analizy potrzeb, przez weryfikację planowanych do poniesienia nakładów finansowych, po wybór oferty kompleksowego finansowania inwestycyjnego, połączonego ze wsparciem unijnym.

1. EUR-Lex – 32023R1315 – EN – EUR-Lex (europa.eu)

2. Europejski Zielony Ład (europa.eu)

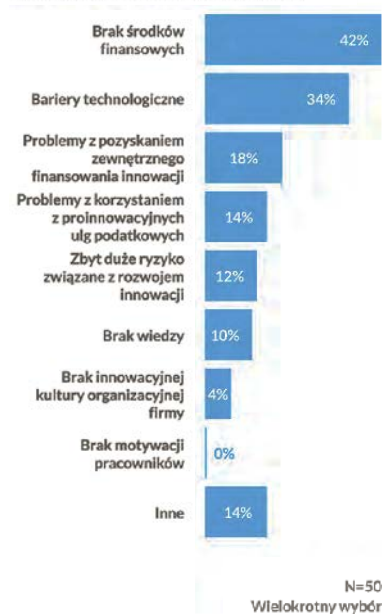
Innowacje a finanse: jak CFO może uwolnić potencjał biznesu?

Dane z raportu „Od liczb do innowacji: jak CFO przyspiesza rozwój biznesu”, ujawniają niewystarczające wykorzystanie dostępnych instrumentów finansowania innowacji przez biznes w Polsce. Z badania rynkowego przeprowadzonego przez IQS na zlecenie Ayming Polska wynika jasno – zaledwie 26 proc. ankietowanych CFO deklaruje, że ich firmy korzystają z takiego wsparcia. Jednocześnie najczęściej wskazywaną przez dyrektorów finansowych barierą dla rozwoju innowacyjności jest brak środków finansowych.

Finansowanie pozostaje kluczowym wyzwaniem dla firm rozwijających innowacyjność. Ponad 42 proc. respondentów wskazało brak odpowiednich środków budżetowych jako najważniejszą przeszkodę w omawianym obszarze, 18 proc. zgłosiło trudności w uzyskaniu zewnętrznego finansowania, a 14 proc. problemy w korzystaniu z proinnowacyjnych ulg podatkowych.

Główne bariery dla rozwoju innowacji w firmie

Jakie są według Pani/Pana największe przeszkody/bariery dla rozwoju innowacji w Pani/Pana firmie? Proszę wskazać maksymalnie 3 odpowiedzi.

Wyniki wydają się być zaskakujące, biorąc pod uwagę dostępne możliwości wsparcia dla innowacyjności w Polsce, takie jak korzystne ulgi podatkowe, dotacje i granty rządowe. Na czym więc polega istota problemu?

– Głównym problemem nie jest tutaj brak dostępności instrumentów wsparcia, czy skomplikowane procedury ich pozyskiwania. Z naszego doświadczenia wynika, że kluczową barierą jest brak świadomości. Firmy często po prostu nie wiedzą o istnieniu danego instrumentu lub zakładają, że uzyskanie dofinansowania lub zwrotu podatkowego jest dużo trudniejsze niż w rzeczywistości – komentuje Agnieszka Hrynkiewicz-Sudnik, dyrektor Obszaru Podatków i Finansowania Innowacji w Ayming Polska.

Ekspertka wskazuje jednocześnie na wyniki badania, według którego zaledwie jedna na cztery badane firmy korzysta ze źródeł zewnętrznego finansowania i proinnowacyjnych ulg podatkowych.

– Taka sytuacja może zadziałać w dalszej perspektywie na zasadzie efektu domina. Niewykorzystywanie potencjału zewnętrznych narzędzi finansowania innowacji wpłynie na ograniczenie procesów innowacyjnych w organizacji, co może przynieść negatywne konsekwencje na poziomie strategicznym – komentuje.

Jednocześnie, z badania wynika, że spośród

dyrektorów finansowych biorących udział w procesie innowacyjnym, aż 75 proc. zajmuje się opracowywaniem strategii finansowania, w tym pozyskiwaniem finansowania zewnętrznego. Fakt ten tylko podkreśla kluczowość roli CFO, jeśli chodzi o rozwój innowacyjności firmy.

– Biorąc pod uwagę jak mocną kartą przetargową w kontekście utrzymania się na rynku są innowacje, na dyrektorze finansowym jako osobie odpowiedzialnej za identyfikowanie źródeł ich finansowania spoczywa znacząca rola, jeśli chodzi o stabilność firmy oraz jej rynkowy sukces – dodaje.

Według ekspertki, zewnętrzne źródła finansowania innowacji powinny być brane pod uwagę przez dyrektorów finansowych na każdym etapie zarządzania projektem, od wstępnej fazy badań po inwestycje w procesy produkcyjne.

– Koszty i przepływy finansowe mogą ulec znacznej modyfikacji, jeżeli weźmiemy pod uwagę środki pochodzące z ulg podatkowych czy grantów. To wszystko tylko potwierdza, że CFO jako osoba biorąca udział w zarządzaniu finansami jest kluczowa dla rozwoju innowacyjności firmy – komentuje.

Rozwój innowacji a zewnętrzne źródła finansowania

Czy jednak faktycznie omawiany czynnik jest tak mocno związany z korzystaniem z finansowych instrumentów wspierających?

Zdaniem ankietowanych CFO – tak. Dyrektorzy finansowi, których firmy korzystają z wewnętrznych źródeł finansowania lub ulg podatkowych, w większości (64 proc.) wskazują na silne powiązanie tego czynnika z rozwojem innowacyjności firmy.

Nie sposób w tym momencie nie wspomnieć też o danych Ministerstwa Finansów, z których wynika, że wzrostowi popularności ulgi B+R w Polsce towarzyszy stopniowe zwiększanie wydatków firm na działania innowacyjne, co z kolei skutkuje wyższą pozycją kraju w międzynarodowych rankingach innowacyjności.

Badani CFO: dotacje na pierwszym miejscu

Nieliczne organizacje, korzystające z zewnętrznego finansowania (przypomnijmy, że według deklaracji CFO jest to zaledwie 26 proc.), najczęściej wybierają dotacje unijne (8 na 11 podmiotów). Znacznie mniej, bo tylko 2 na 11 firm, decyduje się na ulgę podatkową na badania i rozwój, podczas gdy zaledwie 1 na 11 zadeklarowała wykorzystanie ulgi na robotyzację.

Dotacje unijne nadal stanowią najczęściej wybieraną opcję wsparcia. Jak podkreśla Agnieszka Hrynkiewicz-Sudnik, korzystanie z nich zobowiązuje jednak firmy do przejawiania innowacyjności przynajmniej na poziomie krajowym. Sporym wyzwaniem są też szczegółowe wymagania programów finansowych, złożoność oceny innowacyjności oraz duża konkurencja o ograniczone środki. Odpowiednie

przygotowanie projektów innowacyjnych, udokumentowanie ich wartości i skuteczna strategia mogą zwiększyć szanse na uzyskanie dofinansowania.

Jako kontrapunkt, ekspertka wskazuje na znacznie rzadziej wskazywaną ulgę B+R. W jej przypadku innowacyjność musi być wykazana zaledwie na poziomie przedsiębiorstwa. Jak się okazuje, instrument posiada również inne przewagi.

– W przeciwieństwie do procesu ubiegania się o dotacje, ulga podatkowa na badania i rozwój nie wymaga złożenia szczegółowego wniosku ani przejścia przez procedurę konkursową. Dzięki temu jest ona najłatwiejszym mechanizmem dla firm szukających dodatkowego finansowania dla swoich innowacyjnych projektów. Dodatkowo, od 2022 roku przedsiębiorstwa mają możliwość odliczenia aż do 200 proc. kwalifiko-

wanych kosztów poniesionych na badania i rozwój. Ulga B+R jest także atrakcyjna dla podmiotów, które prowadzą innowacje o skali zaledwie wewnętrznej. Projekty nie muszą osiągnąć sukcesu i mogą być w trakcie realizacji w momencie korzystania z ulgi – tłumaczy.

Warto wspomnieć również, że od 2022 roku, firmy prowadzące działalność w Polsce mają możliwość skorzystania z nowych proinnowacyjnych ulg podatkowych: na robotyzację, na prototypy oraz na innowacyjnych pracowników. Wszystkie ulgi można stosować kompletnie, co oznacza, że przy właściwym wyborze możliwe jest osiągnięcie maksymalnego finansowego wsparcia dla organizacji.

Raport „Od liczb do innowacji: jak CFO przyspiesza rozwój biznesu” został opracowany na podstawie danych z badania rynkowego przeprowadzonego przez instytut IQS.

REKLAMA

Najlepiej pozyskujemy dotacje od 2003 r.

DORADZTWO

POZYSKIWANIE DOTACJI, POŻYCZEK UNIJNYCH

REALIZACJA I MONITORING PROJEKTÓW

INNOWACJE, INKUBACJA B+R

ENERGIA I OZE

WHO IS WHO

NA RYNKU DOTACJI

Szanowni Państwo,
Skąd pozyskać fundusze na rozwój biznesu? To pytanie zadaje sobie niemal każdy przedsiębiorca. Najczęściej sięgamy po środki własne, pożyczamy od rodziny i znajomych, korzystamy z pożyczek bankowych czy leasingu. Jednym z mniej powszechnych, ale interesujących sposobów na pozyskanie kapitału, są fundusze z Unii Europej-

skiej. Do kogo się zwrócić, żeby nasze zabiegi o nie były skuteczne?

Zapraszamy do lektury raportu poświęconego zagadnieniom związanym z unijnymi dotacjami i zapoznania się z przygotowaną przez redakcję listą ekspertów, którzy jak nikt inny w Polsce są biegli w tym temacie.

Redakcja

DOMINIKA ALICKA

PARTNER ASSOCIATE W DZIALE DORADZTWA PODATKOWEGO, DELOITTE DORADZTWO PODATKOWE DĄBROWSKI I WSPÓLNICY

Ma kilkunastoletnie doświadczenie w pozyskiwaniu niekomercyjnego wsparcia (dotacji, zachęt podatkowych, preferencyjnych pożyczek) ze środków UE i krajowych, dla przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, jednostek opieki zdrowotnej oraz usług związanych z prawidłowym wykorzystaniem i rozliczaniem pozyskanego dofinansowania. Jest zaangażowana w doradztwo na każdym etapie procesu związanego z wykorzystaniem dostępnych zachęt dla polskich i zagranicznych

podmiotów. Wspiera podmioty międzynarodowe w przygotowaniu strategii wykorzystania niekomercyjnych źródeł wsparcia w procesie wyboru lokalizacji działalności i w fazie wdrażania planów inwestycyjnych i rozwojowych. Bierze udział w procesie tworzenia agend badawczych i opracowaniu długoterminowych strategii finansowania działań badawczo – rozwojowych i zielonej transformacji z niekomercyjnych źródeł oraz opracowaniu map drogowych finansowania niekomercyjnego.

KAROL BOBER

PREZES ZARZĄDU I ZAŁOŻYCIEL, GRANTERA

Od 21 lat działa w branży dotacji UE. Doradzał m.in. takim podmiotom jak Wirtualna Polska, Grupa Lotos, Grupa LOT czy Polska Grupa Energetyczna. Jest absolwentem wydziału zarządzania Szkoły Głównej Handlowej. Pasjonuje się kreowaniem i rozwijaniem innowacji, w czym ma wieloletnie doświadczenie i kompetencje zdobywane m.in. na kursie Lider Innowacji Executive prowadzonym przez prof. Mario Raicha. Obecnie zarządza zespołem ponad 20 stałych pracow-

ników Grantery oraz siecią ponad 100 ekspertów z różnych dziedzin nauki i gospodarki, zaangażowanych do współpracy przy projektach. Główną specjalizacją Grantery są dotacje na projekty badawczo-rozwojowe o wysokim poziomie innowacyjności. Grantera wywodzi się z Trójmiasta, gdzie ma pozycję #1 wśród firm zajmujących się doradztwem unijnym, ale ma też oddział w Warszawie. Obsługuje firmy i jednostki naukowe z całego kraju.

JOANNA HEIZIG

DYREKTOR DS. PROJEKTÓW UNIJNYCH, GRUPA ODITK

Dyrektor ds. projektów unijnych w GRUPIE ODITK. Zarządza obszarem pozyskiwania dofinansowania na działania rozwojowe oraz kieruje projektami dofinansowanymi ze środków unijnych. Tworzy projekty szkoleniowo-doradcze zgodnie z potrzebami polskiego rynku, łącząc cele społeczne i rządowe z najnowszą wiedzą i biznesową jakością usług rozwojowych. Wprowadza do „projektów unijnych” biznesowe standardy, dbając o rozwój umiejętności uczestników i stawiając akcent na praktykę. GRUPA ODITK jest jedną z największych i najdłużej działa-

jącą na polskim rynku firmą szkoleniowo-doradczą. Jednym z filarów GRUPY ODITK, obok realizacji usług rozwojowych w ramach działalności komercyjnej, jest kompleksowe wsparcie w zakresie pozyskania i obsługi środków z funduszy unijnych. Od 2004 roku uzyskaliśmy dofinansowanie o łącznej wartości przekraczającej 71 mln zł. Pozyskane środki objęły ponad 40 projektów. GRUPA ODITK może być: liderem projektu; partnerem projektu, podwykonawcą usług merytorycznych i usługi zarządzania projektem; doradcą w zakresie zarządzania projektem; wykonawcą audytów.

SŁAWOMIR LABAK

MENEDŻER INNOWACJI, ECDF DOTACJE

Ekspert w dziedzinie funduszy europejskich dla biznesu z 15-letnim stażem w branży. W swojej karierze pełnił funkcję konsultanta, kierownika projektów, eksperta ds. funduszy UE. Brał udział w pozyskaniu dofinansowania dla ponad 150 projektów, głównie przedsięwzięć innowacyjnych, badawczo-rozwojowych. Ma doświadczenie w środowisku międzynarodowym, współuczestniczył w realizacji nowatorskich projektów współfinansowanych przez Komisję Europejską. Jego szczególne zainteresowania zawodowe

dotyczą obszaru B+R. Pełni unikatową w polskiej branży dotacyjnej rolę menadżera innowacji, co umożliwia mu łączyć osobisty cel związany ze wzmacnianiem współpracy nauki i polskiego biznesu, z jednoczesnym dbaniem o lepsze przygotowanie firm do aplikowania o środki unijne. Stara się „odczarować” pojęcie badań i rozwoju. Inicjuje współpracę przedsiębiorstw ze środowiskiem naukowym i technologicznym oraz koordynuje cały proces projektowania i powstawania innowacji.

PAWEŁ MIECZAN

WŁAŚCICIEL, GESTION PAWEŁ MIECZAN

Właściciel firmy Gestion specjalizującej się w dotacjach unijnych i doradztwie eksportowym działającej od 2011 r. Firma zajęła drugie miejsce w trzech kategoriach ogólnopolskiego rankingu najskuteczniejszych firm doradczych w 2018 r., prowadzonego przez magazyn „Fundusze Europejskie”. Przez ponad 6 lat był konsultantem największej sieci doradczej na świecie w obszarze internacjonalizacji przedsiębiorstw – Enterprise Europe Network. Jego dotychczasowa aktywność zawodowa związana była z przepro-

wadzeniem ponad 200 analiz eksportowych, planów rozwoju eksportu, modeli biznesowych internacjonalizacji, badań potencjału eksportowego czy analiz sytuacji problemowej przedsiębiorstw. Ekspert współpracujący m.in. z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości czy Narodowym Centrum Badań i Rozwoju. Był pomysłodawcą oraz redaktorem maczelnym magazynu „Eksporter”. Doktorant na Uniwersytecie Szczecińskim w dyscyplinie ekonomii. Od 2018 r. jest wykładowcą Wyższej Szkoły Bankowej.

DANIEL PAWELEC

PREZES ZARZĄDU, ADM CONSULTING GROUP

Współzałożyciel firmy ADM Consulting Group. Ekspert w zakresie finansowania z wykorzystaniem funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Z doradztwem biznesowym oraz funduszami euro-

pejskimi związany od 2004 r. Koordynator współpracy z licznymi partnerami, w tym naukowymi, technologicznymi w zakresie badań przemysłowych, prac rozwojowych oraz własności intelektualnej.

ADRIAN SKROCKI

WICEPREZES ZARZĄDU, ADM CONSULTING GROUP

Współzałożyciel ADM Consulting Group. Ekspert z wieloletnim doświadczeniem w firmach doradczych i finansowych, specjalizujący się w zakresie pozyskiwania zewnętrznego finansowania inwestycji. Od 2002 roku zaangażowany w realizację projektów współfinansowanych m.in. środkami UE. Pierwsze doświadczenia zawodowe związane z pomocą

publiczną ze źródeł europejskich zdobywał przy realizacji projektów w ramach programów PHARE oraz SAPARD. Opiniował, tworzył i nadzorował projekty dla najbardziej innowacyjnych polskich firm. ADM Consulting Group opracowało w swojej historii ponad 1800 projektów o wartości ponad 7 miliardów PLN.

PIOTR SOWAŃSKI

DYREKTOR ZARZĄDZAJĄCY, EDORADCA

Absolwent Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej oraz studiów podyplomowych na Wydziale Ekonomii i Zarządzania. W branży dotacji europejskich od ponad czterech lat. Wcześniej związany z branżą produkcyjną. Tam zdobywał doświadczenie z zakresu planowania, zarządzania i optymalizacji procesów. Rozwija silną pozycję EDORADCA, firmy doradczej obecnej na rynku od 22 lat, zatrudniającej ponad 70 ekspertów z zakresu pozyskiwania finansowania dla przedsiębiorstw. Stawia nacisk na pracę zespołową jako klucz do osiągnięcia stałych i wy-

sokich wyników. Kieruje się zasadą, że kompetentny i zaangażowany pracownik stanowi prawdziwą wartość firmy. Propaguje wykorzystywanie nowoczesnych technologii w pracy firmy (systemy IT, AI, zwinne metodyki pracy, etc.). Ma to odzwierciedlenie w wynikach firmy, która pod jego kierownictwem rokrocznie osiąga wzrosty kluczowych wskaźników rentowności. Choć na co dzień zajmuje się zarządzaniem strategicznym firmy, z entuzjazmem podchodzi do współpracy z klientami, wspierając organizację w osiągnięciu celów biznesowych.

Główne cele funduszy unijnych w kontekście przedsiębiorczości

W perspektywie finansowej na lata 2021-2027 fundusze unijne stymulują wzrost gospodarczy w myśl wizji innowacyjnej, inteligentnej i zrównoważonej transformacji. Główne cele koncentrują się wokół innowacyjności, robotyzacji i automatyzacji oraz przechodzenia w kierunku gospodarki zeroemisyjnej i cyfrowej.

Bartłomiej **Aksman**

starszy specjalista ds. funduszy UE,
ECDF Dotacje

Innowacje źródłem budowania konkurencyjności

Wsparcie biznesu z funduszy europejskich koncentruje się na innowacjach, które mają kluczowe znaczenie w kontekście budowania przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstw na rynku. Niezmiennie od wielu lat stymulowanie działalności innowacyjnej przyjmuje formę dotacji. Ta najatrakcyjniejsza forma współfinansowania ma zredukować część ryzyka związanego z przedsięwzięciami wysoko innowa-

cyjnymi i przyczynić się dzięki temu do wzmożonej aktywności biznesu w tym aspekcie. Programy wsparcia obejmują wszystkie etapy projektowania i wdrażania innowacji, „od pomysłu do rynku”: od przeprowadzenia prac badawczo-rozwojowych, tworzenia i walidacji prototypów, przez certyfikację i ochronę własności intelektualnej, aż po inwestycje umożliwiające wdrożenie rynkowe. Kluczowym instrumentem wspierającym innowacyjność polskiej gospodarki jest Ścieżka SMART finansowana ze środków krajowego programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki.

Gospodarka przyjazna dla środowiska

Kolejnym zasadniczym celem środków unijnych jest budowa bardziej przyjaznej dla środowiska, niskoemisyjnej i zasobooszczędnej gospodarki. Szeroko

wdrażane są programy ukierunkowane na wspieranie przedsiębiorstw w transformacji zwiększającej ich efektywność energetyczną oraz promujące wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Inwestycje na rzecz szeroko rozumianej efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynków czy modernizację infrastruktury mają przyczynić się do redukcji emisji gazów cieplarnianych i osiągnięcia unijnych celów klimatycznych. Znaczna część środków kierowana jest także na cele związane z gospodarką o obiegu zamkniętym (GOZ). GOZ to model gospodarki cyrkularnej, który minimalizuje zużycie surowców oraz powstawanie odpadów na zasadzie zamkniętej pętli procesów, gdzie powstające odpady stają się surowcami poprzez ich ponowne wykorzystanie. Kluczowe instrumenty dla biznesu wspierające ww. cele środowiskowe to Kredyt Ekologiczny finansowany ze środków programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki oraz działania dla przedsiębiorców wdrażane w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko. Transformację ekologiczną firm współfinansują także szeroko środki z programów regionalnych wszystkich 16 województw.

Transformacja cyfrowa gospodarki, automatyzacja i robotyzacja

Istotnym celem funduszy europejskich w kontekście przedsiębiorczości jest szeroko rozumiana transformacja cyfrowa. Cyfryzacja dotyczy wszelkich działań związanych z wdrażaniem specjalistycznego oprogramowania i towarzyszącej infrastruktury, które digitalizują procesy realizowane dotychczas w sposób tradycyjny, np. wprowadzenie elektronicznego obiegu dokumentów w celu zastąpienia druku papierowych zleceń. Wspierane są także przedsięwzięcia związane z wykorzystywaniem zaawansowanych technologii wpisujących się w nurt Przemysłu 4.0, w tym procesy automatyzacji i robotyzacji. Implementacje zaawansowanych technologii produkcyjnych i systemów informatycznych klasy ERP, CRM, MES wspierane są dotacjami, natomiast mniej specjalistyczne wdrożenia mogą liczyć na finansowanie nisko oprocentowaną pożyczką. Flagowym programem wsparcia transformacji cyfrowej biznesu jest projekt „DIG. IT Transformacja Cyfrowa Polskich MŚP”, którego operatorem jest Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. Projekt jest obecnie w przygotowaniu i wystartuje prawdopodobnie na przełomie roku.

Internacjonalizacja działalności, wzrost kompetencji

Dostępne programy pozwalają także na realizację celów biznesu związanych z umiędzynarodowieniem działalności czy wzrostem kompetencji. Instrumenty dotyczące internacjonalizacji skupiają się na profesjonalnym doradztwie w celu opracowania skutecznej strategii rozpoczęcia lub rozwoju eksportu, dofinansowują także często koszty udziału w międzynarodowych imprezach targowo-wystawienniczych. W obszarze kompetencji szczególnie nacisk położony jest na nabywanie profesjonalnych umiejętności kadry menedżerskiej i zarządzającej powiązanych z kluczowymi celami transformacji gospodarczej: innowacjami, Przemysłem 4.0, ochroną środowiska. Wyżej wymienione cele nie wyczerpują oczywiście pełnej puli oferty gwarantowanej przez fundusze unijne. Każdorazowo warto skonsultować wizję rozwoju swojego przedsiębiorstwa z konsultantem instytucjonalnym lub doradcą reprezentującym profesjonalny podmiot pośredniczący w procesie ubiegania się o dotację. Być może istnieje program zbliżony z celami Twojej firmy. Konsultacje są bezpłatne, a potencjalne korzyści – ogromne. Dlaczego więc nie spróbować?

Programy dotacyjne dla deep-tech

Deep-tech koncentruje się na tworzeniu technologii przetomowych dla świata. Startupy działające w tym obszarze mają szansę otrzymania dotacji na realizację swoich projektów, pokrywających nawet do 100 proc. kosztów, dzięki programom takim jak EIC Accelerator. Jakie wymagania stawia przed kandydatami podmiot oferujący wsparcie finansowe? Sprawdźmy.

Jakie warunki trzeba spełnić, aby otrzymać wsparcie dotacyjne?

EIC Accelerator jest programem przeznaczonym w szczególności dla innowatorów podejmujących projekty o bardzo wysokim ryzyku, dużym wpływie na społeczeństwo oraz potencjałem do transformacji rynku. Jakie warunki należy spełnić, aby móc starać się o wsparcie dotacyjne?

Skala innowacyjności projektu

Podstawowym kryterium jest innowacyjność na skalę światową. Największe szanse na uzyskanie dotacji mają projekty przełomowe w swoim obszarze, cechujące się wysokim poziomem ryzyka technologicznego, biznesowego i finansowego oraz wysokim potencjałem rozwojowym i skalą wpływu (ang. impact), co jest charakterystyczne dla większości projektów w branży deep-tech. Przy składaniu wniosku do EIC Accelerator warunkiem podstawowym jest

posiadanie technologii lub rozwiązania na co najmniej 5. poziomie gotowości technologicznej (ang. Technology Readiness Level, TRL).

Status przedsiębiorstwa oraz jego kwalifikowalność

Regulamin konkursu EIC Accelerator określa kategorię przedsiębiorstw, które mogą startować w konkursie – aplikację mogą składać przede wszystkim MŚP (małe i średnie przedsiębiorstwa) oraz small mid-caps (spółki zatrudniające nie więcej niż 499 pracowników). Firmy muszą aplikować o wsparcie samodzielnie, nie ma możliwości złożenia wniosku jako konsorcjum. Na tym kryteria kwalifikowalności do programu się jednak nie kończą. – W przypadku EIC Accelerator o dofinansowanie mogą aplikować podmioty, które dysponują przełomową technologią na min. TRL5 i w dużym uproszczeniu potrzebują

już tylko demonstracji, pilotażu i/lub walidacji rozwiązania, by wdrożyć je na rynku i szeroko wyskalować – wyjaśnia Jakub Żbikowski z Grupy Innology, wspierającej spółki deep-tech w aplikowaniu o środki unijne na badania, rozwój i innowacje.

Minimalna i maksymalna kwota inwestycji

W EIC Accelerator można otrzymać wsparcie zarówno w formie grantu (kwota dofinansowania wynosi do 2,5 miliona euro – 70% kosztów kwalifikowanych, przeznaczonych na prace rozwojowe nad produktem czy przygotowanie do wdrożenia), jak i komponentu inwestycyjnego (finansowanie kapitałowe w wysokości 0,5-15 milionów euro, przeznaczone na komponent wdrożeniowy/powdrożeniowy, czyli komercjalizację i skalowanie rynkowe).

Obszary tematyczne

Największą szansę na otrzymanie wsparcia dotacyjnego z programu EIC Accelerator mają przede wszystkim projekty charakteryzujące się wysokim poziomem ryzyka oraz wysokim potencjałem rozwojowym, przyczyniające się do poprawy jakości życia społeczeństwa. – Program EIC Accelerator oferuje dwie możliwości aplikowania. W ścieżce „Open” kandydaci mogą samodzielnie okre-

ślić temat, w ramach którego składają wniosek. Druga ścieżka – „Challenges” – wspiera przedsiębiorstwa opracowujące rozwiązania w ramach wskazanych ogólnie strategicznych obszarów tematycznych. W 2023 r. wyzwaniem takimi były m.in. biomarkery nowotworowe czy komponenty półprzewodnikowe i kwantowe – wyjaśnia Jakub Żbikowski.

Skąd mieć pewność, czy projekt kwalifikuje się do EIC Accelerator?

Nawet najbardziej obiecujący projekt może otrzymać dotację wyłącznie wówczas, gdy w doskonałym stopniu spełnia wszystkie kryteria określone w regulaminie naboru. Aby zwiększyć szanse na powodzenie w otrzymaniu dotacji w programie EIC Accelerator, można skorzystać ze wsparcia specjalistycznych podmiotów prowadzących krok po kroku przez wszystkie działania nie-

zbędne do prawidłowego złożenia aplikacji. – W Innology do tej pory skutecznie wsparliśmy w pozyskaniu dotacji przedsiębiorstwa rozwijające przełomowe projekty deep-techowe w wielu branżach, m.in. Biotech i Clean-Tech. Dzięki specjalistycznej ocenie kwalifikowalności i potencjału projektów do oceny potencjału innowacyjnego, rynkowego i ludzkiego oraz wykonalności technologicznej i finansowej wspólnie dostosowywaliśmy aplikację konkursową do wymagań programu, co przelożyło się na sukces w postaci uzyskania wsparcia finansowego – wymienia ekspert. Opracowując profesjonalną strategię działania oraz przystosowując projekt do wymagań wybranego programu europejskiego, możesz zwerfikować kwalifikowalność swojej firmy i projektu do wsparcia dotacyjnego oraz szanse na uzyskanie funduszy unijnych.

PIENIĄDZE DLA MAZOWSZA

W obecnej unijnej siedmioletce rozwój regionu będzie wspierany w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021–2027, którego wartość sięga 2,1 mld euro, czyli ok. 9,5 mld zł. Nabory w pierwszych konkursach już się odbyły, a w przygotowaniach są kolejne.

W ostatnich latach na Mazowszu dzięki środkom z UE udało się zrealizować tysiące inwestycji, m.in. budowę lotniska w Modlinie, bulwary wiślane w Płocku i zachodnią obwodnicę Grodziska Mazowieckiego. Z unijnych funduszy skorzystały samorządy i przedsiębiorcy, którzy dostali fundusze na założenie i rozwijanie własnej działalności, szkolenia i wdrażanie innowacji, ale także rolnicy, uczelnie i instytuty badawcze oraz organizacje pozarządowe.

– Fundusze europejskie wpłynęły na wzrost konkurencyjności naszych firm, ale i całego Mazowsza, w różnych segmentach i dziedzinach, jak np. IT, przemysł chemiczny, branże kreatywne, a także turystyka czy usługi hotelowe. To wszystko, wsparte środkami unijnymi, powoduje, że dzisiaj nasze firmy, nasze usługi, nasze instytucje są po prostu na bardzo wysokim poziomie i są konkurencyjne – mówi agencji Newseria Biznes Adam Struzik, marszałek województwa mazowieckiego, podczas 13. Forum Rozwoju Mazowsza.

Jak podaje Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych, dofinansowanie projektów z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego w latach 2014–2020 przekroczyło już ponad 8,6 mld zł, unijne wsparcie finansowe objęło ponad 5,8 tys. inwestycji realizowanych przez samorządy, biznes, sektor naukowy i pozarządowy.

Programy cieszące się powodzeniem

Ponad 1,6 mld zł z programu regionalnego na lata 2014–2020 przeznaczono zostało również na inwestycje w niskoemisyjną gospodarkę i poprawę efektywności energetycznej, obejmujące m.in. termomodernizację budynków, wymianę starych kociołków, montaż instalacji fotowoltaicznych i inwestycje w odnawialne źródła energii. Według danych MJWPU ten obszar wsparcia cieszy się największym powodzeniem wśród mazowieckich beneficjentów, którzy realizują gros projektów właśnie z zakresu przechodzenia na niskoemisyjną gospodarkę.

– Jednym z najważniejszych działań jest oczywiście wsparcie dla małej i średniej przedsiębiorczości w szeroko rozumianym programie zielonej Europy. To m.in. inwestycje w ograniczenie zużycia energii, nowe sposoby wytwarzania lub zarządzania energią, programy dotyczące wszystkiego, co nazywamy ekologizacją naszego życia – wymienia Adam Struzik. – Ważnym elementem są też osiągnięcia naukowo-badawcze i ich transfer do przedsiębiorczości. Jesteśmy dziś potentatem, jeżeli chodzi o zaplecze naukowo-badawcze, mamy najwięcej uczelni wyższych, instytutów naukowo-badawczych i one – poprzez ścisłą współpracę z przedsiębiorcami – znacząco przyczyniają się do naszego rozwoju.

Tysiące zrealizowanych inwestycji

W poprzedniej siedmioletce z unijnych środków zrealizowano na Mazowszu tysiące inwestycji. Ich efektem są nie tylko innowacje i nowe miejsca pracy, ale też nowe drogi i ob-

wodnice, chodniki, szkoły, przedszkola czy odnowione parki i muzea. Jak podaje MJWPU, bez funduszy europejskich nie byłoby na Mazowszu ponad 200 km nowych dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych, nowoczesnego i ekologicznego transportu publicznego, wielu tras rowerowych, parkingów Parkuj i Jedź, rozwoju mobilności miejskiej, odrestaurowanych zabytków czy nowoczesnych budynków użyteczności publicznej.

Do największych projektów zrealizowanych dotąd na Mazowszu dzięki funduszom europejskim należą m.in. zachodnia obwodnica Grodziska Mazowieckiego, budowa nowego lotniska w Modlinie, z którego już skorzystało ponad 20 mln pasażerów, budowa bulwarów wiślanych w Płocku, najnowocześniejszy w Polsce szpital psychiatryczny – Mazowiecki Szpital Wojewódzkiego Drewnica, rewitalizacja Zamku Książąt Mazowieckich w Ciechanowie, który przyciąga turystów z całej Polski, oraz budowa Pracowni Przewrotu Kopernikańskiego, służącej do edukacji oraz prowadzenia badań naukowych.

– Wśród największych inwestycji, które dalej mamy w planach, jest oczywiście kontynuacja wymiany taboru: zakupienie nowoczesnego, niskoemisyjnego taboru dla Warszawskiej Kolei Dojazdowej i Kolei Mazowieckich, a także wsparcie w tym zakresie naszych ośrodków miejskich, ponieważ to też służy poprawie jakości naszego powietrza – mówi marszałek Mazowsza. – Będziemy nadal inwestować w drogi, żeby stworzyć jak najlepsze warunki dostępności dużych ośrodków miejskich, ale też żeby ludzie z małych miejscowości mogli w łatwy i szybki sposób dotrzeć do pracy, szkoły czy zrobić zakupy. Chodzi po prostu o zwiększenie mobilności naszych mieszkańców. Poważnym obszarem inwestycji w dalszym ciągu będzie też ochrona zdrowia, bo to jest bardzo kosztowna dziedzina i musimy stale modernizować i doposażać nasze placówki. Wspieramy też ośrodki kultury, których na Mazowszu mamy setki. One tworzą ciekawe produkty turystyczne i powodują, że jakość życia się poprawia.

Środki europejskie z nowego programu regionalnego dla województwa mazowieckiego na lata 2021–2027 są przewidziane m.in. na działania z zakresu dostosowania do zmian klimatu, działania społeczne i aktywizację zawodową, prace badawczo-rozwojowe, innowacje biznesowe, wsparcie edukacji czy przebudowę dróg.

– Na razie rozpoczęliśmy perspektywę finansową, pierwsze konkursy za nami, za chwilę będziemy ogłaszać ich wyniki – mówi Mariusz Frankowski, dyrektor Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych.

Jak podaje MJWPU, w ramach nowego programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021–2027 (FEM) 1,9 mld zł zostanie przeznaczony na

wsparcie inwestycji na rzecz czystego powietrza. Będą to pieniądze zarówno na kompleksowe projekty termomodernizacyjne w budynkach publicznych i mieszkalnych oraz instalacje odnawialnych źródeł energii, jak i rozwój ekologicznego transportu. Nowością będzie m.in. finansowanie działań z obszaru kontroli jakości powietrza, ekodoradztwa czy przygotowania planów zrównoważonej mobilności miejskiej.

– Kolejne konkursy to m.in. wsparcie w zakresie pomocy społecznej i edukacji. I oczywiście biznes, bo bez rozwoju biznesu nie ma rozwoju Mazowsza – podkreśla Mariusz Frankowski. – Dla przedsiębiorców będziemy mieli wsparcie w postaci konkursów na projekty badawczo-rozwojowe o charakterze modułowym, łączących zarówno element B+R, jak i wdrożenie wyników tych badań do codziennej praktyki biznesowej. Innymi słowy, przedsiębiorcy będą mogli przeprowadzić badania nowego, innowacyjnego produktu, zakupić linię produkcyjną i zacząć wdrażać innowacyjny produkt na rynek. Kolejne projekty będą dotyczyć wsparcia dla klastrów o charakterze regionalnym oraz akceleracji małych biznesów, czyli przeprowadzenia małych przedsiębiorców i start-upów przez cały proces szkoleniowy i doradczy, żeby mogli skutecznie konkurować na rynku z dużymi firmami.

W obecnej unijnej siedmioletce łączna wartość FEM to 2,1 mld euro, czyli ok. 9,5 mld zł.

– Pod kątem podejścia Unii Europejskiej do polityki regionalnej Mazowsze jest specyficzne, ponieważ jako jedyny region jesteśmy podzieleni na dwie części: bogatszą część metropolitalną, czyli stołeczny region warszawski, i część uboższą czy też mniej rozwiniętą, czyli mazowiecką część regionalną – mówi dyrektor Ma-

zowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych. – Różnią się one poziomem wsparcia: na poziomie stołecznym, metropolitalnym mamy 50 proc. możliwości dofinansowania projektów ze środków unijnych, w pozostałej części Mazowsza – 85 proc. Mamy też różne alokacje, różne priorytety rozwojowe w tych dwóch częściach. To będzie główna różnica w podejściu Unii Europejskiej pomiędzy perspektywą 2014–2020 a perspektywą 2021–2027. Jak pokazują wyniki ostatniego Eurobarometru, Polacy doceniają wpływ funduszy europejskich w rozwój regionalny. Co istotne, w Polsce świadomość dotycząca polityki spójności i korzyści płynących z członkostwa w UE jest najwyższa spośród wszystkich 27 krajów Wspólnoty. Według badania przeprowadzonego w czerwcu tego roku aż 80 proc. Polaków ma świadomość inwestycji i projektów finansowanych przez UE (vs. 39 proc. unijnej średniej), a 77 proc. wie, że unijna polityka regionalna wspierała kraje członkowskie w reagowaniu na kryzys w trakcie i po pandemii COVID-19. Zdecydowana większość, bo aż 95 proc. Polaków uważa też, że projekty finansowane przez UE mają pozytywny wpływ na regiony (vs. 79 proc. unijnej średniej). Natomiast wśród najważniejszych obszarów inwestycji, które UE powinna wspierać finansowo w ramach polityki regionalnej, wymieniają przede wszystkim: infrastrukturę edukacyjną, zdrowotną i socjalną (91 proc.), ochronę środowiska naturalnego (88 proc.), inwestycje w odnawialną i czystą energię (85 proc.), wsparcie dla przedsiębiorców (84 proc.), infrastrukturę transportową (83 proc.) oraz badania naukowe i innowacje (82 proc.).

Źródło: Newseria Biznes

REKLAMA

GRANTERA

Dotacje na rozwój i innowacje

Wysoka skuteczność

15 lat doświadczenia

Obsługujemy firmy w całym kraju

Skorzystaj z bezpłatnej konsultacji

<https://grantera.pl/bezplatna-konsultacja/>